

mőföldekre is kiterjeszti az életjáradékra váltás lehetőségét. A változás természetesen további feladatokat generál az Önök számára is, amihez ismételten kérem a szükséges közreműködésüket.

Végül, de nem utolsó sorban szeretném megköszönni a Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság vezetőinek és tagságának azt az odaadó és magas szintű szakmai munkát, amivel hathatósan segítik a földügyi szakterület tevékenységét, ezen belül is a hivatali apparátusnak nyújtott segítséget.

A teljesség igénye nélkül ki kell emeljek néhány, a Társaság szervezésében a közelmúltban lebonyolított eseményt. Így a tavaly novemberben megrendezett „Ingatlan-nyilvántartás vagy telekkönyv” című konferenciát, melynek konklúziójaként megfogalmazott ajánlásait a minisztérium vezetése jól hasznosította a már említett érvrendszer kidolgozása során.

Ugyancsak igen sikeresnek és hasznosnak minősíthető a Magyar Tudományos Akadémia elnöke és *dr. Németh Imre* miniszter úr védnökségével

megtartott, a Nemzeti Kataszteri Program felgyorsításáról szóló szakmai konferencia.

Biztos vagyok abban, hogy az ott elhangzottak is hozzájárultak a vonatkozó kormány-előterjesztés elfogadásához.

Elismerésemet és köszönetemet kell kifejeznem a Társaság gondozásában megújult külsővel és tartalommal megjelenő *Geodézia és Kartográfia* című szakfolyóirat főszerkesztőjének, Szerkesztőbizottságának és szerzőinek is. Nemcsak a színvonalas tartalom miatt, hanem azért is, mert a lap folyamatosan biztosítja a földügyi, földmérő és térképész szakemberek és minisztériumi vezetők közötti kölcsönös információcsere lehetőségét.

Még egyszer megköszönöm meghívásukat és a lehetőséget, hogy szólhattam Önökhöz. A Vándorgyűlés hátralévő részében jó tanácskozást és személy szerint minden kollégának (minden résztvevőnek) jó egészséget, munkájukhoz további sok sikert kívánok.

Köszönöm, hogy meghallgattak.

Tájékoztató a földügyi szakág fejlesztési elképzeléseiről*

Dr. Berczi Norbert helyettes államtitkár

Tisztelt Vándorgyűlés!

Megtiszteltetés számomra, hogy részt vehetek a földügyi szakigazgatás területén tevékenykedő Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság (MFTTT) mostani Vándorgyűlésén. Ebből az alkalomból az FVM nevében tisztelettel köszöntöm a Vándorgyűlést, annak minden résztvevőjét.

Külön öröm számomra az is, hogy az MFTTT – a már kialakult gyakorlatnak megfelelően – ezen a tanácskozáson is a program jelentős részében a földügy feladataival és a tervezett, illetőleg folyamatban lévő fejlesztési programokkal kíván foglalkozni. Örömmel állapítom meg azt is, hogy a mostani rendezvény résztvevőinek (és előadóinak) jelentős része a földügyi igazgatás intézményeit képviseli. Így egyrészt esélye van annak, hogy az egyes témákat hozzáértő szakemberek vitatják meg, másrészt ez (a magas földügyi részvé-

teli arány) is igazolja az MFTTT és az FVM földügyi vezetése között kialakult kölcsönös és hatékony együttműködést.

Előadásom keretében ennek megfelelően ugyancsak a földügyi szakigazgatás fő fejlesztési programjait kívánom vázolni. Ennek szakmai-technikai vonatkozásait a jelenlévő szakemberek bizonyára kellő részletességgel fogják megvitatni, és így még sikeresebben lehet megvalósítani a földügy (földmérés, térképészet, ingatlan-nyilvántartás, földvédelem) fontos fejlesztési célkitűzéseit.

1. Előzmények

A rendszerváltás hatására valósult meg hazánkban a termőföld privatizációja, és ennek következményeként került előtérbe a tulajdon biztonságának fokozottabb szavatolása. A politikai és gazdasági folyamatok hatása megjelent a földhivatalokban is, a tulajdon nyilvántartásával szemben magasabb elvárásokat követelve.

* Az MFTTT Vándorgyűlésén (Debrecen, 2003. július 12.) elhangzott megnyitó előadás szerkesztett változata.

A magántulajdon megerősödése, a termőföld privatizációja és az önkormányzati (tanácsi) lakások értékesítése nagyban megnövelte a földhivatalok ügyiratforgalmát. Tovább növelte a földhiva-

talok munkáját a kárpótlás és a részarány tulajdonrendezés elbírálásához szükséges adatszolgáltatás a régi telekkönyvi betétekből és a földnyilvántartási adatokból. Ehhez jártul még a 2000-ban bevezetett földhasználati nyilvántartás felfektetése és vezetése, amely szintén komoly erőfeszítést igényelt. Az utóbbi két évben a kedvezményes lakásvásárlási és -építési kölcsönökkel kapcsolatos ügyintézés növekedett meg a földhivatalokban.

Az informatikai modernizációs programot a „Földhivatalok számítógépesítése” elnevezésű, 1992-ben aláírt EU PHARE együttműködési megállapodás indította el. A segélyprogram projektjei egymásra épülve, fokozatosan valósultak meg.

2. A földhivatali informatikai rendszerek fejlesztése

2.1. Első ütemben, 1992–1997 között a 115 vidéki körzeti földhivatalban megtörtént a Körzeti Decentrális Ingatlan-nyilvántartási Rendszer és az Iktató Rendszer (együttes rövidítésük: KDIR) telepítése. A cél a tulajdoni lapok teljes adattartalmának számítógépre vitele volt, amelyet a földhivatalok 1997. év végére elvégeztek.

2.2. A második ütemben, 1994–95 közötti időszakban került kialakításra a Térképi Alapú Kataszteri Rendszer Országos Számítógépesítése (TAKAROS) koncepció. Ez magában foglalta a földügyi ágazat teljes vertikumának – minisztérium, megyei és körzeti földhivatalok, FÖMI – és az egyes szintek hálózati kapcsolatának informatikai fejlesztési stratégiáját.

A TAKAROS körzeti földhivatali rendszer célja az volt, hogy az ingatlan-nyilvántartás adatait (tulajdoni lap I–III. rész, térkép) egyetlen, integrált

adatbázisban kezelje. 1999-ben a Nemzeti Kataszteri Program Kht. hitelkeretéből sikerült biztosítani a rendszer bevezetésének feltételeit. Ezeket a beszerzéseket a földhivatalok lízingelik, szoftver esetében öt-, hardver esetében hároméves futamidővel. A TAKAROS rendszer országos telepítése a FÖMI közreműködésével 2000 júniusában fejeződött be mind a 115 vidéki körzeti földhivatalban.

Az elmúlt években a jogszabályi módosítások végrehajtása és a rendszer gyorsítási igényeinek kielégítése céljából a FÖMI jelentős program- és adatbázis-módosításokat végzett a TAKAROS szoftveren, amelyek miatt a jelenleg üzemelő verzió már jelentősen eltér az eredeti változattól.

2.3. 1997-ben a FÖMI az OMF B támogatásával kidolgozta a digitális alaptérképek fogalmi modelljét meghatározó szabványt (DAT) és az ahhoz kapcsolódó szabályzatokat, amelyek szerint az állami földmérési alaptérképek előállításra történik. 1998-ban a térképi adatállományok állami átvételéhez a FÖMI egy speciális belső konzisztencia vizsgáló szoftvert fejlesztett ki, amellyel azóta is rutinszerűen ellenőrzik a vállalkozók által készített térképi állományokat.

Az NKP Kht. finanszírozásával a DAT állományok megjelenítésére kifejlesztett DataView szoftver mára a térképi adatok változásvezetésére és forgalomba adására is alkalmas. A cél az, hogy a programot 2003 végéig a TAKAROS rendszer mellé „off line” módon telepítve, az ingatlan-nyilvántartás szöveges és digitális térképi változásainak átvezetése – ugyan külön-külön, de – azonos időben, összehangoltan történhessen.

2.4. A Budapesti Ingatlan-nyilvántartási Információs Rendszer (BIIR) szintén a PHARE segélyprogram keretén belül, de külön projektként valósult meg. A rendszer üzemszerű működtetése 1997-től folyik. A tulajdoni lapok teljes állománya (819 ezer ingatlan) 1997. január és május között került szkennelési eljárással számítógépre. A tulajdoni lapok adatainak adatbázisba történő felvitele karakteres (alfanumerikus) formában, az akkori ügyirathátralék feldolgozásával egy időben, a vidéki hivatalok besegítésével történt meg 1999-ben.

A Fővárosi Kerületek Földhivatalánál a földmérési-térképészeti modul a svájci kormány segélyprogramjának támogatásával valósult meg. A térképészeti rendszer két kerület (V., XIV.) adataival indult. A többi kerület előkészítése és rendszerbe vitele – a Nemzeti Kataszteri Program megvalósu-

lásával összhangban – folyamatosan történik. Jelenleg kilenc kerület térképi adataival van a rendszer feltöltve.

2001-ben FVM utasításra a Fővárosi Földhivatal a számítástechnikai rendszer teljes átvilágítását egy független külső szakértő céggel végeztette el, amelynek megállapításai nyomán jelentős fejlesztések és felújítások valósultak meg. A Fővárosi Kerületek Földhivatala BIIR informatikai rendszerének rekonstrukciója 2003 első negyedévével zárult.

2.5. Az 1999. évi XLVIII. törvénnyel módosított 1994. évi LV. törvény (Termőföldtörvény) és a végrehajtására kiadott 184/1999. (XII. 13.) Korm. rendelet rendelkezett a földhasználati nyilvántartás felállításáról. Ez elsősorban a földhasználattal összefüggő, döntően az agrártámogatáshoz kapcsolódó adatszolgáltatás érdekében került bevezetésre. Emellett a magyar termőföldet érintő földhasználat átláthatósága, a földvédelem szempontjainak érvényesítése, továbbá a földspekuláció visszaszorítása indokolta a felállítást.

A FÖMI által kifejlesztett Földhasználati Nyilvántartási Rendszer (FÖNYIR) első verziója 2000. februárban került a körzeti földhivatalokhoz. A földhivatalok az FVM által előírt 2000. szeptember végi határidőre a bejelentéseket rögzítették.

A termőföld tulajdon szerzését korlátozó rendelkezések kijátszására irányuló szerződések felszámolásával kapcsolatos, 2001. évi kormány határozatok által biztosított forrás egy része szolgált a körzeti földhivatalok informatikai infrastruktúrájának szerver oldali felújításához, lokális hálózatainak bővítéséhez és a FÖNYIR szoftver új igények szerinti továbbfejlesztéséhez is.

A földművelésügyi hivatalok munkájának támogatására, a hazai nemzeti agrártámogatások jogosságának ellenőrzése céljából, a FÖMI 2003 első negyedévében egy szoftvert fejlesztett ki, amely az FM hivatalok által átadott adatokat a FÖNYIR adatbázissal összehasonlítja, s automatikusan kigyűjti, megjelöli, és visszaszolgáltatja a hibás (helyrajzi számú, területű, földhasználatú stb.) kérelmeket.

2.6. A TAKARNET földhivatali hálózat kialakítása két PHARE szerződés keretében történt. A MATÁV gyakorlatilag 1997 végére fejezte be a hálózati infrastruktúra kiépítését mind a 140 helyszínen. A rendszerkövetelmények kidolgozása a FÖMI és a földhivatalok képviselőivel közösen történt. A hálózaton folyó, belső felhasználók – a földhivatalok, FÖMI és FVM FTF – közötti levelezés 1998 májusa óta élesben üzemel.

A számlázó program kifejlesztésének megtörténte után, a vidéki hivatalok hálózata 2002 közepétől, a fővárosi 2003 februárjától szolgáltató üzemszerűen tulajdoni lap másolatokat egymás adatbázisaiból is az ügyfelek felé.

A TAKARNET hálózat külső felhasználók számára történő tesztelése 2002 végén történt meg. A csatlakozási engedélyek kiadása a közjegyzők, bírósági végrehajtók, ügyvédek, bankok, önkormányzatok stb. részére 2003 második negyedévtől kezdődően már folyamatosan történik. A visszajelzések rendkívül pozitív véleményeket tükröznek.

2.7. Az EU PHARE „Földhivatalok számítógépesítése” című program utolsó fázisa a megyei földhivatalok informatikai rendszerének Megyei TAKAROS (META) kialakítása volt.

Többszöri nekifutás után, a META projekt az 1999-es EU PHARE program részeként került Brüsszelben elfogadásra, melyben a hardver és a szoftver komponensek megpályáztatása már külön-külön történt. Az új feltételek szerint 6,2 millió EURO állt rendelkezésre.

A földhivatalokban 2003 során a META szoftverekkel és hardverekkel történik az ingatlan-nyilvántartási térképekből – szkenneléssel, transzformálással és helyrajzi számok geokódolásával – az úgynevezett külterületi digitális fedvények előállítása, amelyek a FÖMI által létrehozásra kerülő Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer (MePAR) fizikai blokkjaival együttesen az uniós földalapú támogatások igénybeviteléhez nyújtanak tájékoztatói segítséget a gazdálkodóknak.

3. A földügy adatait felhasználó főbb projektek

3.1. CORINE

A felszínborítottság vizsgálatára szolgáló EU program, amelyet hazai alkalmazásra a FÖMI továbbfejlesztett. A műhold felvételek alapján készült adatbázis az agrárkörnyezet, a vidékfejlesztés és a természetvédelem igényeit elégíti ki. Az EU adatbázis 1:100 000 méretarányban az ország 100 százaléka adatszolgáltatási szinten rendelkezésre áll, de a nagyobb felbontású, hazai célokra továbbfejlesztett 1:50 000 méretarányú adatbázis is elkészült 2003-ban.

3.2. Növénymonitoring

Az eljárást a FÖMI fejlesztette ki, 1997 óta üzemszerűen működik. A növényi kultúrák vetésterületének meghatározására és termésbecslésre

szolgál. A szőlő- és a gyümölcs-területek feltérképezésére is használható. Alkalmazásra került az árvíz, a belvíz és az aszály sújtotta területek és károk felmérése céljából is. A módszer az IIER távérzékelésre támaszkodó ellenőrzési részénél használható fel hatékonyan.

3.3. Hazai földalapú támogatások ellenőrzése

A hazai földalapú növénytermesztési támogatások távérzékeléssel történő ellenőrzése 1999-től működik. Az FVM illetékes főosztályának koordinálásával kezdetben három megyére történt ellenőrzés, majd ez 2000-tól 9 megyére, 2002-től pedig az ország teljes területére kiterjesztésre került a NÖVÉNYMONITORING bázisán. A közel 6%-os minta ellenőrzése mellett néhány – kifejezetten az EU csatlakozást és az IIER kiépítését segítő – tematikus feladat kidolgozására is sor került, bemutatató jelleggel.

3.4. Nemzeti Kataszteri Program

1997 óta folyik Magyarország digitális alaptérképeinek készítése a DAT szabványnak és szabályzatnak megfelelően, a Nemzeti Kataszteri Program Kht. irányításával. A kormánygaranciával felvett hitelből az ország területének 3–4%-ára készültek el a digitális térképművek. Az NKP Kht. az ország négy körzetében mintaprojektet hajtott végre a külterületi térképek digitális másolatának készítésére, az IIER-ben történő felhasználás céljából. A program második ütemében – a 9.8 milliárd forint hitelre nyújtandó kormánygarancia alapján – a külterületi és belterületi földrészek vektoros kataszteri térképeinek gyorsított előállítása a kitűzött cél.

3.5. ProMePAR mintaprojekt

A FÖMI-ben kidolgozott Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer (MePAR) megalapozását célzó ProMePAR kísérleti felmérés 2002. évben sikeresen folyt le a falugazdászok bevonásával. Ez a projekt nem csupán az ortofotó bázisú, fizikai blokkrendszeren alapuló MePAR kiépítését mutatta be az ország 3%-án, de az uniós területalapú támogatások kezelésének teljes folyamatát is modellezte. A kérelmezési eljárástól kezdve (a blokkterképek felhasználásával), a kérelmek adatbázisba rögzítését, a távérzékeléses ellenőrzést, majd a szűrezen fennakadt tételek helyszíni ellenőrzését valósította meg a gazdálkodók és a leendő intézményi IIER szereplők bevonásával. Megtörtént a tapasztalatok kiértékelése és visszacsatolása a MePAR országos kiépítéséhez.

3.6. Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer

A Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer (MePAR) kiépítését a FÖMI végzi. A MePAR térképi alapját jelentő ortofotó országos előállítására szükséges közbeszerzési eljárást követően, feszített ütemterv alapján folyt le, s 2003 júliusában fejeződik be.

Megtörtént a MePAR kiépítéshez és későbbi üzemeltetéshez szükséges szakemberek felvétele, illetve a meglévők átirányítása, betanítása és képzése. A MePAR kiépítése két műszakos üzemen folyamatosan történik.

Az IIER-ben együttműködő intézmények feladataival összhangban 6 megyére 2003. április 1-jéig elkészült a fizikai blokkok rendszere, 19 megye és a főváros vonatkozásában a határidő 2003. szeptember 15. Megvalósult a gazdák és a gazdaságok tájékoztatását végző, országosan mintegy 100 körzeti iroda MePAR térképekkel és digitális adatokkal való ellátásának vázlatlatterve és ütemezése. Tervek születtek a kiterjedt felhasználói kör felkészítését szolgáló, kihelyezett tájékoztató bemutatók és előadás-sorozatok országos megszervezésére.

3.7. Regionális Földügyi Tudásközpont

2003. február 1-től működik a Regionális Földügyi Tudásközpont, amely a VILÁGBANK, az ENSZ FAO és az FVM anyagi támogatásával létrejött szerveződés. Célja a földüggyel kapcsolatos információk Kelet-Közép-Európa és a Balkán országai részére történő szolgáltatása.

4. Jövőbeli elképzelések

4.1. A földügyi és térképészeti szakág információ-technológiájának korszerűsítése, e-kereskedelem és e-aláírás

Az ingatlan-nyilvántartási, kataszteri és térképészeti adatok földhivatali rendszereivel kapcsolatos előzetes fejlesztési elképzelés az, hogy hamarosan át kell térni a lokális földhivatali rendszerekről a központi adatbázisra és egy nagyobb sebességű hálózat használatára. Az ingatlan-nyilvántartási rendszernél vékony kliensű munkahelyek működése várható. Ez egyik oldalról lehetővé teszi az adatok lényegesen nagyobb biztonságát, másrészt pedig a központi adatbázisban elhelyezett térképészeti adatok hálózaton történő térinformatikai szolgáltatásának megvalósítását is. Ehhez el kell érni, hogy a meglévő kataszteri térképek digitális (vektoros) átalakítása elkészüljön az ország egész területére a kormány által az NKP

projektben jóváhagyott módon. Az e-kereskedelem az információs társadalom részét képező elkerülhetetlen megoldásként vezető szerepet fog játszani Magyarországon a csatlakozás után. A MePAR az a nyilvántartási rendszer, amelyik a gazdák kérvényének kitöltéséhez és nyilvántartásához és a továbbiakban pedig távérzékeléses ellenőrzéséhez alapvetően szükséges. A projekt célja az IIER és a MePAR használatát segítő általános információs anyagok elérhetőségének megszervezése, tele-ház hálózaton és egyedi/személyes munkaállomásokon keresztül. A projekt másik célja az, hogy az ún. ortofotó alapú fizikai blokkrendszer számára böngészést, tele-házon keresztüli mérést és helyszíni vizsgálódásokat tegyen lehetővé. Harmadik célja: kísérlet és előkészítés a gazdák térképalapú kérelmének a tele-ház végpontokról történő fogadására a központi kifizető ügynökség (Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal) felé.

4.2. A MePAR aktualizálása az ország hároméves ciklusokban történő légifényképezése és az 1:10 000 méretarányú digitális ortofotó rendszer felújítása segítségével

Az uniós támogatások ellenőrzése EU előírásoknak megfelelően három évnél nem régebbi, digitális ortofotón alapuló mezőgazdasági táblazonosító rendszerrel (MePAR) történik. Az ortofotók folyamatos felújításának biztosítása a nemzeti térinformatikai infrastruktúra térképi alapját képező 1:10 000 méretarányú digitális térképek folyamatos változásvezetéséhez is elengedhetetlen. Elmaradása esetén az EU konform elvárások nem teljesülhetnének, és a térképi alapok elavulása az ágazatközi tervezés, irányítás, döntéshozási képesség csökkenésével járna.

4.3. A gazdák kiszolgálása tele-házon keresztül az IIER és speciálisan a MePAR használatokor – kísérleti projekt

Az IIER és a MePAR az uniós agrártámogatások keretében alapvető gazdasági és politikai szerepet fog játszani Magyarországon a csatlakozás után. A MePAR az a nyilvántartási rendszer, amelyik a gazdák kérvényének kitöltéséhez és nyilvántartásához és a továbbiakban pedig távérzékeléses ellenőrzéséhez alapvetően szükséges. A projekt célja az IIER és a MePAR használatát segítő általános információs anyagok elérhetőségének megszervezése, tele-ház hálózaton és egyedi/személyes munkaállomásokon keresztül. A projekt másik célja az, hogy az ún. ortofotó alapú fizikai blokkrendszer számára böngészést, tele-házon keresztüli mérést és helyszíni vizsgálódásokat tegyen lehetővé. Harmadik célja: kísérlet és előkészítés a gazdák térképalapú kérelmének a tele-ház végpontokról történő fogadására a központi kifizető ügynökség (Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal) felé.

4.4. A TAKAROS hálózati rendszer továbbfejlesztése a FÖNYIR adatainak eljuttatására a földalapi mezőgazdasági támogatások igénylését fogadó szervezetekhez (elérhetővé tétel Interneten), az

azonnali adminisztratív ellenőrzések végrehajtása céljából

A megművelt földterületek jogi információit a tulajdonra vonatkozóan a TAKAROS, a használatra vonatkozóan pedig a FÖNYIR információs rendszerek tartalmazzák. A FÖNYIR egyben a termőföld használatára vonatkozó jogszabályi korlátok (terület, külföldiek vásárlása) és prioritások (elővásárlás, elő-haszonbérlet) érvényesítésének eszköze is. A gazdák igényt tartanak arra, hogy a jogszerűen használt területekre megkapják a támogatást akkor is, ha arra esetleg – jogalap nélkül – más jelentene be igényt. A kapcsolatos vitás helyzetek rendezése e rendszerre támaszkodhat.

4.5. Az aktív GPS hálózat és a hozzá tartozó fenn tartási és információ-szolgáltatási eszközök létrehozása

Az informatika világában a helyfüggő információk keretrendszerét a globális helymeghatározó rendszerek képezik, amelyek alapja egyik oldalról mesterséges holdak alkalmazása referenciarendszerként, más oldalról földi mérőhálózat rendezett módon történő kialakítása az országban, harmad-sorban a mérési eredmények folyamatos feldolgozása és szolgáltatása a mobil helymeghatározás céljaira, beleértve a magánszemélyeket, a gazdálkodó szervezeteket, a tervezőket, a döntéshozókat és a termelésben különböző szintű feladatot végrehajtókat. A rendszer kiépítése az EU országai-ban is elindult módszereken alapulna (pl. Németország SAPOS vagy az Európai Űrügynökség leendő GALILEO programja).

4.6. Az 1:10 000 méretarányú felbontásnak megfelelő, aktuális állapotú digitális topográfiai térképi adatbázis (DITAB) létrehozása a térinformációs rendszerek hazai szabványos alapjának biztosítása céljából

Eltérően az ingatlan tulajdonjogait tükröző kataszteri térképi kategóriától, amelyen a földrészletek jogi határai szerepelnek, a topográfiai térképek egyrészt a földfelszín természetes alakzatait, azok fizikai határait és névrajzát (domborzatot /magassági szintvonalakat/, vízrajzát /természetes vizek partvonalait/, kategóriákba sorolt növénytakarók /erdők, mocsarak/ határait) ábrázolják. Másrészt a földfelszínen található mesterséges létesítményeket, azok műszaki határait és névrajzát (a közlekedési infrastruktúrát /út, vasút, repülőtér fizikai határait és műtárgyait/, a települési infrastruktúrát /település határait, bel-

terület határait, szelektáltan az utcákat, háztömböket, esetleg nagyobb házakat/, energiaszállítók nyomvonalait /elektromos- és gázvezetéseket, valamint műtárgyaikat/, bányatelkeket stb.) tüntetik fel.

A topográfiai térképek előállításához a kataszteri térképekből közvetlen generalizálással csak a településhatárok és a belterülethatárok, helyszíni bejárással egybekötve pedig csak a település utcaszerkezetei származtathatók.

A klasszikus topográfiai térképkészítést és felújítást korszerűbb, gyorsabb alapokra kell helyezni egy aktuális adatgyűjtő, adattároló, adatfeldolgozó, kartografikus termék-előállító, változásvezető és adatszolgáltató rendszer, a Digitális Topográfiai Adatbázis (DITAB) létrehozásával.

A MePAR kiépítése kapcsán, a „Magyarország Digitális Ortofotó Programja” (MADOP) keretében, 2003-ban előállított digitális ortofotók hároméves periódusban felújítandó változatai jó alapot szolgáltatnak – fotogrammetriai úton történő interpretálással és kiegészítő terepi mérések, szemlék segítségével – a meglévő analóg topográfiai térképek digitális átalakításához és felújításához.

A topográfiai térképek ilyen, 1:10 000 méretarányú felbontási szintje lehetővé teszi, hogy belőlük kisebb méretarányú, pl. 1:25 000, 1:50 000, 1:100 000 stb. méretarányú állami topográfiai térképek legyenek előállíthatók, generalizálás útján.

A topográfiai térképek a tematikus térinformációs adatok térképi viszonyítási alapadat-körét képezik. Az általuk nyújtott geometriailag helyes információk az informatikának és a térinformatikának minden területén – a környezetvédelemben, a területfejlesztésben, a tájvédelemben, a honvédelemben, a mezőgazdaságban, a vízügynél, a közlekedésben, a bányászatban, a geológiában, a geofizikában stb. – egyformán felhasználásra kerülnek. Jelentős szerepük van a mobilitás világában, a GPS-es mobil készülékekkel történő tájékozódás terén is.

5. A jogszabályi háttér fejlesztése

Az előzőekben ugyan külön nem szoltam a jogszabályi háttér fejlesztését célzó törekvéseinkről, de úgy gondolom, jogállamban az már természetes mindenki számára, hogy érdemi változásokat, korszerűsítést jogszabályi alapon lehet csak realizálni. E feladatokat a Minisztérium – nem is elhanyagolható fontosságú – tevékenységét képezik; a közeli EU tagságunkból adódóan, többnyire sürgető jelleggel.

6. Összefoglalás

Az informatika alkalmazása az ingatlan-nyilvántartásban és a földhasználatban a földhivatalok alapfeladatait ugyan nem változtatta meg, de a földhivatalok működését korszerűsítette, a tömeges ügyintézését lehetővé tette, az ügyintézését a korábbihoz képest jelentősen felgyorsította, az adatok kezelésének biztonságát fokozta, s az ingatlanokkal kapcsolatos szöveges és térképi adatok térinformatikai rendszerbe történő integrációját elindította.

Mind a földhivatali információs rendszerek, mind pedig az uniós támogatásokhoz felhasználható, légifényképeken és űrfelvételeken alapuló FÖMI fejlesztések a hazai és a külföldi szakemberek elismerését egyaránt kiváltották.

Ennek jó példája, hogy a Lázár Deák Térképészeti Alapítvány és az Országos Széchenyi Könyvtár által kiírt „Szép Magyar Térkép 2002” pályázat első díját az NKP Kht. által kifejlesztett DATView szoftver nyerte el, míg a Térinformatika szakfolyóirat szerkesztősége a Földügyi és Térképészeti Főosztály által koordinált négy térinformatikai témát részesített rangos elismerésben. A szaklap főszerkesztője 2003. február 13-án, a Budapesti Műszaki Egyetemen, dr. Detrekői Ákos rektor, a HUNGIS Alapítvány elnöke jelenlétében elismerő díjakat osztott ki az elmúlt év legjelentősebb térinformatikai tevékenységeiért. A Földügyi és Térképészeti Főosztály a kiosztott 10 díj közül négyben (MePAR kifejlesztése, META projekt végrehajtása, Regionális Földügyi Tudásközpont létrehozása és a GSDI 6 nemzetközi térinformatikai konferencia megszervezése) került az élre.

Az elmúlt két évben a földhivatalok számítástechnikai eszközeinek jelentős része felújításra került. Ennek eredménye, hogy a földhivatali rendszerek jelenleg üzemszerűen működnek, és egyre magasabb szinten biztosítják az ügyfelek kultúrált kiszolgálásának lehetőségét.

Az elért eredmények és fejlesztési tervek igazolják a jelenlegi földügyi, földmérési, térképészeti szervezet és szakma életrealitását, megújulási készségét, mely önmagában válasz azokra az elképzelésekre, melyek ennek az integrált, egymásra épülő szakterületekből álló szervezet megbontásában látják a jövő garanciáit.

Az általam elmondottakat a kétnapos konferencia előadásai nyilván megerősítik. Érdeklődve várom, várjuk ennek a tradicionális seregszemlének szakmai és nem szakmai eseményeit.

E gondolatok jegyében a Vándorgyűlést megnyitom.